

ZALECENIE RADY**z dnia 11 lipca 2017 r.****w sprawie krajowego programu reform Hiszpanii na 2017 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Hiszpanię programu stabilności na 2017 r.**

(2017/C 261/08)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 16 listopada 2016 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2017 r. Priorytety określone w rocznej analizie wzrostu gospodarczego zostały zatwierdzone przez Radę Europejską w dniach 9–10 marca 2017 r. W dniu 16 listopada 2016 r. na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania i wskazała w nim Hiszpanię jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji. W tym samym dniu Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zaleceń Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, które zostało zatwierdzone przez Radę Europejską w dniach 9–10 marca 2017 r. W dniu 21 marca 2017 r. Rada przyjęła zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (zwanego dalej „zaleceniem dla strefy euro”)⁽³⁾.
- (2) Jako państwo członkowskie, którego walutą jest euro, oraz ze względu na bliskie powiązania pomiędzy gospodarkami w unii gospodarczej i walutowej Hiszpania powinna zapewnić pełne i terminowe wdrożenie zalecenia dla strefy euro, jak odzwierciedlono w zaleceniach 1–3 poniżej.
- (3) Sprawozdanie krajowe na 2017 r. dotyczące Hiszpanii zostało opublikowane w dniu 22 lutego 2017 r. Zawiera ono ocenę postępów Hiszpanii w realizacji zaleceń dla tego kraju przyjętych przez Radę w dniu 12 lipca 2016 r., działań następczych podjętych w związku z zaleceniami dla tego kraju z poprzednich lat, a także postępów Hiszpanii w realizacji jej krajowych celów w ramach strategii „Europa 2020”. Sprawozdanie to objęło również szczegółową ocenę sytuacji przeprowadzoną na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, której wyniki również opublikowano w dniu 22 lutego 2017 r. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Hiszpanii występują

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.⁽³⁾ Dz.U. C 92 z 24.3.2017, s. 1.

zakłócenia równowagi makroekonomicznej mające znaczenie transgraniczne. W szczególności nadwyżka na rachunku obrotów bieżących przekłada się na redukcję zobowiązań Hiszpanii wobec zagranicy netto. Zobowiązania te wciąż są jednak znaczne i narażają kraj na problemy związane ze zmianami nastrojów na rynku. Zadłużenie sektora prywatnego znacznie spadło, w szczególności w przypadku przedsiębiorstw. Zadłużenie gospodarstw domowych utrzymuje się jednak na wysokim poziomie. Wzrost gospodarczy stał się głównym czynnikiem napędzającym redukcję długu, zagrożenia dla stabilności finansów publicznych utrzymują się jednak na wysokim poziomie w perspektywie średnioterminowej. Szczególną wagę ma podjęcie działań, które pozwolą ograniczyć ryzyko negatywnych konsekwencji zakłóceń równowagi dla hiszpańskiej gospodarki oraz – zważywszy na rozmiary tej gospodarki i jej znaczenie transgraniczne – dla unii gospodarczej i walutowej. Sektor finansowy nadal wykazuje wysoki poziom stabilności, do którego przyczyniają się jego trwająca restrukturyzacja, niskie koszty finansowania i ożywienie gospodarcze. W ostatnich latach powstało wiele miejsc pracy i bezrobocie szybko spadało, chociaż utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie. Reformy rynku pracy i ograniczenie wzrostu płac były istotnymi czynnikami stymulującymi tworzenie miejsc pracy i wzrost konkurencyjności.

- (4) W dniu 28 kwietnia 2017 r. Hiszpania przedłożyła krajowy program reform na 2017 r., a w dniu 29 kwietnia 2017 r. – program stabilności na 2017 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je ocenie jednocześnie.
- (5) Stosowne zalecenia dla poszczególnych krajów uwzględniono podczas programowania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020. Zgodnie z art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013⁽¹⁾ Komisja może zwrócić się do państwa członkowskiego z wnioskiem o dokonanie przeglądu oraz zaproponowanie zmian w umowie partnerstwa i odpowiednich programach, gdy jest to konieczne do wsparcia realizacji stosownych zaleceń Rady. Komisja przedstawiła dalsze szczegółowe informacje dotyczące wykorzystania przez nią tego przepisu w wytycznych w sprawie stosowania działań łączących skuteczność europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z należyтым zarządzaniem gospodarczym.
- (6) Hiszpania jest obecnie objęta funkcją naprawczą paktu stabilności i wzrostu. W programie stabilności na 2017 r. Hiszpania planuje skorygować nadmierny deficyt do 2018 r., zgodnie z decyzją Rady z dnia 8 sierpnia 2016 r. wzywającą Hiszpanię do podjęcia środków służących ograniczeniu deficytu uznanemu za niezbędne w celu likwidacji nadmiernego deficytu („decyzja Rady z dnia 8 sierpnia 2016 r.”). Planuje się, że deficyt nominalny będzie się dalej zmniejszał, do 0,5 % PKB w 2020 r. Prognozy wydatków w programie stabilności na 2017 r. obejmują wymagalność zobowiązań warunkowych związanych z autostradami i sektorem finansowym, wynoszących prawie 0,4 % i 0,2 % PKB w latach, odpowiednio, 2017 i 2018. Nie przewiduje się osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego – stanu równowagi budżetowej w kategoriach strukturalnych – w horyzoncie czasowym programu stabilności. Przewiduje się, że ponownie przeliczone saldo strukturalne⁽²⁾ osiągnie poziom - 1,9 % PKB do 2020 r. W programie stabilności na 2017 r. przewiduje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB będzie spadać do poziomu 98,8 % w 2017 r., 97,6 % w 2018 r. i 92,5 % w 2020 r. Założenia makroekonomiczne przyjęte w tym programie do 2018 r. są przekonujące, ale w odniesieniu do późniejszego okresu są raczej optymistyczne. Ogólnie rzecz biorąc, plany dotyczące osiągnięcia celów bazują w dalszym ciągu na założeniu dobrej koniunktury gospodarczej, które jest jednak obciążone pewnym ryzykiem. Osiągnięcie celów fiskalnych może być też zagrożone w związku z niepewnością dotyczącą skutków wprowadzonych niedawno środków podatkowych. Uwzględniając ponadto zakładaną wymagalność zobowiązań warunkowych (nieobjętych prognozą Komisji z wiosny 2017 r.), program stabilności na 2017 r. opiera się na znacznie większym ograniczeniu wydatków niż przewidywano w prognozach Komisji w 2017 i 2018 r. Ponadto nie sprecyzowano jeszcze środków, które są niezbędne do osiągnięcia planowanych docelowych deficytów na 2018 r.
- (7) W dniu 8 sierpnia 2016 r. Rada zwróciła się do Hiszpanii o zlikwidowanie nadmiernego deficytu do 2018 r., w szczególności o zmniejszenie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do 4,6 % PKB w 2016 r., 3,1 % PKB w 2017 r. i 2,2 % PKB w 2018 r. Według zaktualizowanej prognozy Komisji z wiosny 2016 r. wspomniana poprawa deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych odpowiadała pogorszeniu salda strukturalnego o 0,4 % PKB w 2016 r. i poprawie tego salda o 0,5 % PKB zarówno w 2017 r., jak i w 2018 r. Hiszpania osiągnęła w 2016 r. deficyt nominalny w wysokości 4,5 % PKB, czyli poniżej poziomu docelowego określonego w decyzji Rady z dnia 8 sierpnia 2016 r. Prognoza Komisji z wiosny 2017 r. przewiduje, że przy założeniu kontynuacji dotychczasowej polityki deficyt nominalny spadnie do 3,2 % PKB w 2017 r. oraz do 2,6 %

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne po skorygowaniu o działania jednorazowe i tymczasowe, przeliczone przez służby Komisji zgodnie ze wspólnie przyjętą metodyką.

PKB w 2018 r., czyli odpowiednio o 0,1 % i 0,4 % PKB powyżej docelowych poziomów deficytu nominalnego z programu stabilności na 2017 r. i poziomów określonych przez Radę. W przeciwieństwie do programu stabilności na 2017 r. w prognozie nie zakłada się wymagalności zobowiązań warunkowych, o których mowa powyżej. Przewiduje się, że łączny wysiłek fiskalny w latach 2016–2017 zostanie zapewniony (choć bez marginesu), natomiast w 2018 r. – przy założeniu kontynuacji dotychczasowej polityki – wysiłek fiskalny nie osiągnie poziomu, o który zwrócono się w decyzji Rady z dnia 8 sierpnia 2017 r. W sierpniu 2016 r. Rada wezwała ponadto Hiszpanię do podjęcia środków na rzecz wzmocnienia ram budżetowych, ale w programie stabilności na 2017 r. nie wspomniano o planach szerszego wykorzystywania reguły wydatkowej przewidzianej w ustawie o stabilności, aby zwiększyć stabilność finansów publicznych. Ogólnie rzecz biorąc, Rada jest zdania, że konieczne będą dodatkowe środki – zwłaszcza w 2018 r. – w celu spełnienia warunków paktu stabilności i wzrostu, w szczególności warunków określonych w decyzji Rady z dnia 8 sierpnia 2016 r.

- (8) Hiszpania ciągle jeszcze nie posiada jasnych i spójnych ram polityki w zakresie zamówień publicznych, które zapewniałyby przestrzeganie przepisów, wysoki poziom konkurencji i efektywności gospodarczej, w szczególności za pomocą skutecznych mechanizmów kontroli *ex ante* oraz *ex post*, zwiększonej przejrzystości i koordynacji pomiędzy instytucjami i podmiotami zamawiającymi na wszystkich szczeblach administracji rządowej. W 2017 r. rząd przedstawił pewne środki, które usprawniłyby system nadzoru nad zamówieniami publicznymi. Obecnie oczekują one na zatwierdzenie przez parlament.
- (9) Hiszpania poczyniła postępy w walce z korupcją, w szczególności w odniesieniu do przejrzystości podejmowania decyzji administracyjnych, a konkretniej – w odniesieniu do przyjęcia przepisów dotyczących przejrzystości finansowania partii politycznych, ujawniania informacji majątkowych i konfliktu interesów. Teraz należy skupić się na wdrożeniu tych środków. Jednak mimo wzrostu liczby dochodzeń dotyczących korupcji, w tym w sprawach na szczeblu lokalnym i regionalnym, nie opracowano specjalnych strategii prewencyjnych, aby ograniczyć ryzyko korupcji na tych szczeblach. Nie istnieje też wspólna strategia zapobiegania korupcji na wszystkich szczeblach sektora instytucji rządowych i samorządowych. Nie podjęto też jeszcze konkretnych działań w sprawie innych niedociągnięć, takich jak luki w przepisach chroniących osoby zgłaszające nieprawidłowości (tzw. sygnalistów), niski stopień niezależności ostatnio powołanego urzędu ds. konfliktu interesów oraz brak uregulowania lobbingu. Problemem jest też przewlekłość postępowań sądowych w sprawach dotyczących korupcji. W 2015 r. zmieniono kodeks postępowania karnego, aby ograniczyć czas trwania dochodzeń i nieuzasadnione opóźnienia w postępowaniach karnych. Jednak środek ten zwiększa ryzyko, że terminy procesowe nie będą wystarczające w przypadku rozpatrywania złożonych spraw korupcyjnych, jeżeli przepisy o przedłużaniu tych terminów okażą się restrykcyjne.
- (10) Mimo standardowej stawki podstawowej VAT nieodbiegającej od średniej unijnej oraz mimo niedużej i zmniejszającej się luki w podatku VAT powodowanej nieprzestrzeganiem przepisów, dochody Hiszpanii z tego podatku są stosunkowo niskie. Wynika to głównie z tego, że Hiszpania często stosuje zwolnienia lub stawki obniżone w odniesieniu do rozmaitych towarów i usług. W rezultacie Hiszpania odnotowała w 2014 r. największą lukę w polityce w tym zakresie w Unii (59 % w porównaniu z unijną średnią wynoszącą około 44 %). Również dochody Hiszpanii z podatków związanych ze środowiskiem należą do najniższych w Unii, mimo podejmowania w ostatnich latach pewnych środków, głównie w sektorze energetycznym. Opodatkowanie zanieczyszczenia środowiska i zużywania zasobów może zwiększyć dochody i przynieść istotne korzyści dla społeczeństwa i środowiska. Istnieją też różnice normatywne, które prowadzą do stosowania różnych podejść do niektórych podatków środowiskowych na szczeblu regionalnym. W odniesieniu do wydatków rząd polecił AIREF – hiszpańskiej niezależnej instytucji budżetowej – przeprowadzenie przeglądu wydatków obejmującego wszystkie szczeble sektora instytucji rządowych i samorządowych. Przegląd ten pomoże określić obszary, w których potrzeby w zakresie wydatków można zaspokoić przez efektywniejsze wykorzystanie zasobów.
- (11) W ostatnich latach powstało wiele miejsc pracy. Sprzyjały temu reformy rynku pracy i ograniczenie wzrostu płac. Bezrobocie szybko spada, ale wciąż utrzymuje się na jednym z najwyższych poziomów w Unii, w szczególności wśród osób młodych i osób o niskich umiejętnościach. Niesie to ze sobą ryzyko ich wycofania się z rynku pracy. Niemal połowa bezrobotnych pozostaje bez pracy od ponad roku. Hiszpania podejmuje działania mające na celu wsparcie osób młodych – w szczególności poprzez rozszerzenie kryteriów kwalifikowalności do gwarancji dla młodzieży⁽¹⁾ – oraz zwiększenie indywidualnego wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych. Skuteczność tych działań zależy jednak również od wyników działań publicznych służb zatrudnienia na szczeblu regionalnym. Istnieje możliwość zwiększenia ich współpracy ze służbami socjalnymi, aby poprawić świadczenie rozszerzonych usług na rzecz osób poszukujących pracy, w szczególności długotrwale bezrobotnych i beneficjentów programów gwarantowanego dochodu. Jednocześnie można by usprawnić współpracę publicznych służb zatrudnienia z pracodawcami, w szczególności poprzez zwiększenie odsetka wolnych miejsc pracy, których obsadzeniem zajmują się służby zatrudnienia.
- (12) Udział zatrudnienia na czas określony w Hiszpanii należy do najwyższych w Unii. Wiele umów na czas określony jest zawieranych na bardzo krótki okres. Odsetek osób, które z umów na czas określony przechodzą na umowy na czas nieokreślony, jest bardzo niski w porównaniu ze średnią unijną. Powszechne stosowanie umów na czas określony wiąże się z niższym wzrostem wydajności (wynikającym również z ograniczonych możliwości

⁽¹⁾ Zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży (Dz.U. C 120 z 26.4.2013, s. 1).

zdobycia kwalifikacji w trakcie pracy), gorszymi warunkami pracy i wyższym ryzykiem ubóstwa. Ostatnie reformy rynku pracy mają, jak się wydaje, umiarkowanie pozytywny wpływ na zmniejszenie segmentacji tego rynku polegającej na zróżnicowaniu sytuacji pracowników zatrudnionych na umowy na czas nieokreślony i na umowy na czas określony, a obecne nasilenie kontroli inspekcji pracy przynosi pozytywne wyniki pod względem walki z nadmiernym stosowaniem umów na czas określony. Do zatrudniania na czas nieokreślony nadal mogą jednak zniechęcać niektóre cechy hiszpańskiego rynku pracy, w tym niepewność w przypadku sporu prawnego dotyczącego zwolnienia, jak również fakt, że odprawy dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy na czas nieokreślony są stosunkowo wysokie. Ponadto system środków mających zachęcić firmy do zatrudniania wciąż jest rozproszony i nie został skutecznie ukierunkowany na promowanie zatrudnienia na czas nieokreślony. Chociaż ostatnio powstała grupa robocza ds. jakości zatrudnienia, Hiszpania nie opracowała jeszcze kompleksowego planu walki z segmentacją rynku pracy, który to plan miał powstać w następstwie porozumienia między rządem a partnerami społecznymi z 2014 r.

- (13) Utrzymują się rozbieżności pod względem warunków kwalifikujących do programów gwarantowanego dochodu oraz powiązań aktywizacji z ochroną w różnych regionach i programach. Niektóre najsłabsze grupy są wyłączone z zakresu programów gwarantowanego dochodu. Ograniczoną skuteczność programów częściowo wyjaśniają znaczne rozbieżności pod względem adekwatności i warunków dostępu do regionalnych systemów dochodu minimalnego oraz rozdrobnienie krajowego systemu świadczeń, na który składają się liczne programy obejmujące różne kategorie osób poszukujących pracy i zarządzane przez różne administracje. Rozdrobnienie to prowadzi do braku ciągłości pomocy udzielanej potrzebującym i utrudnia wdrożenie zintegrowanych procedur. W odpowiedzi na liczne wyzwania prowadzone jest badanie mające na celu ocenę skuteczności krajowych i regionalnych programów wspierania dochodów. Świadczenia rodzinne są słabo ukierunkowane. Ponadto, uwzględniając wpływ ulg podatkowych, system podatków i świadczeń jest w ujęciu ogólnym nieco regresywny. Ponadto korzystanie z usług opieki nad dziećmi rośnie znacznie wraz ze wzrostem dochodu rodziny, co sugeruje, że w przypadku rodziców o niskich dochodach istnieją bariery w dostępie do opieki nad dziećmi. Poprawia się świadczenie usług opieki długoterminowej, jednak występują różnice między regionami i bieżące potrzeby wciąż nie są zaspokajane.
- (14) Słabe wyniki nauczania negatywnie wpływają na bardziej długoterminowy potencjał wzrostu wydajności w Hiszpanii. Pomimo znacznej poprawy sytuacji w ostatnich latach odsetek osób wcześniej kończących naukę nadal należy do najwyższych w Unii. Wczesne kończenie nauki oraz wyniki uczniów, w szczególności w zakresie umiejętności podstawowych, znacznie się różnią w zależności od regionu. Doskonalenie nauczycieli i wsparcie dla poszczególnych uczniów należą do czynników leżących u podstaw sukcesów edukacji szkolnej w regionach, które osiągają dobre wyniki. Odsetek uczniów powtarzających klasę w Hiszpanii jest drugim pod względem wielkości w Unii. Zwiększa to ryzyko przerwania nauki, obniża oczekiwany poziom wykształcenia i wpływa na koszty edukacji. Szanse absolwentów studiów wyższych na zatrudnienie utrzymują się na stosunkowo niskim poziomie. Współpraca z przedsiębiorstwami w zakresie edukacji i badań utrudniają ograniczona mobilność studentów i nauczycieli akademickich, ograniczone możliwości odbycia stażu oraz brak zachęt i elastyczności ze strony systemów zarządzania uczelniami.
- (15) Aby zwiększyć wydajność i konkurencyjność, Hiszpania mogłaby bardziej intensywnie promować badania naukowe i innowacje. Jednak wyniki w zakresie innowacji pogarszają się i są obecnie na niższym poziomie niż w 2007 r.; w miarę upływu czasu pogłębia się też różnica między wynikami Hiszpanii a średnią unijną. Niski wynik w zakresie innowacji zbiega się też ze spadkiem wydatków sektora prywatnego na badania i rozwój oraz pokazuje słabość ram zarządzania badaniami naukowymi i innowacjami. Na początku 2017 r. rozpoczęła działalność państwowa agencja badawcza, odpowiedzialna za zarządzanie finansowaniem badań naukowych i innowacji przez podsektor centralny. Wciąż jeszcze nie ma systemowego wieloletniego planowania budżetowego dla programów wsparcia. Ponadto skuteczność programów wsparcia nie jest systematycznie oceniana pod kątem usprawnienia ich opracowywania i realizacji. Ze względu na brak zachęt i elastyczności ze strony systemów zarządzania uczelniami ograniczona jest też współpraca publiczno-prywatna oraz mobilność badaczy między sektorem publicznym i prywatnym. Koordynacja między instytucjami rządowymi i samorządowymi na różnych szczeblach nie jest optymalna. W rezultacie brakuje pełnej synergii między politykami krajowymi a regionalnymi.
- (16) Hiszpańskie małe przedsiębiorstwa są zazwyczaj znacznie mniej wydajne niż małe przedsiębiorstwa w innych dużych państwach członkowskich. Z uwagi na dużą liczbę małych przedsiębiorstw w Hiszpanii ma to znaczny wpływ na wydajność gospodarki jako całości. Likwidacja barier utrudniających tworzenie, działanie i rozwój przedsiębiorstw pozwoliłaby zatem na wzrost inwestycji i wydajności. Hiszpański rząd przyjął w ostatnich latach szereg środków mających na celu ułatwienie tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw. Aby reformy te można było w pełni wykorzystać, konieczna jest ich konsolidacja i pełne wdrożenie. Ustawa o jedności rynku przyjęta w 2013 r. pomaga rozwiązać problem dodatkowych kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców w wyniku istotnych różnic i pokrywania się przepisów gospodarczych w różnych regionach. Przedsiębiorstwa coraz częściej korzystają z przewidzianego w tej ustawie mechanizmu składania skarg w celu dochodzenia roszczeń dotyczących barier w dostępie do rynku. Może to wskazywać na konieczność dalszego uproszczenia procedur licencjonowania. Zwiększonych wysiłków wymaga koordynacja pomiędzy odpowiednimi organami administracji publicznej, w tym na szczeblu konferencji sektorowych. Konieczne jest zapewnienie, by istniejące i planowane rozwiązania legislacyjne

na wszystkich szczeblach skutecznie niwelowały zbędne bariery w dostępie do rynku, w tym te dotyczące nowych modeli biznesu w ramach gospodarki dzielenia się. W sektorze detalicznym wejście na rynek wciąż niepotrzebnie ograniczają podwójne zezwolenia dla punktów sprzedaży detalicznej. Wymogi dotyczące dostępu do rynku przewidziane w przepisach regionalnych regulujących sektor usług wynajmu pojazdów z kierowcą i usług krótkoterminowego wynajmu nieruchomości do celów mieszkalnych mogą niepotrzebnie utrudniać harmonijny rozwój gospodarki dzielenia się. W pierwszych miesiącach 2017 r. Hiszpania podjęła kroki w celu lepszego wykorzystania potencjału ustawy o jedności rynku. Ostatnio przyjęto na przykład wytyczne w sprawie wdrażania tej ustawy oraz opublikowano katalog dobrych i złych praktyk w jej stosowaniu.

- (17) Regulacja usług świadczonych w ramach wolnych zawodów wciąż jest stosunkowo restrykcyjna. Protekcyjnistyczne prawa (w przypadku „zawodów zastrzeżonych”) są przyznawane niektórym dostawcom usług, z pominięciem innych, posiadających zbliżone odpowiednie kwalifikacje. W wielu zawodach obowiązkowa jest przynależność do stowarzyszenia zawodowego. W przypadku inżynierów budownictwa, architektów i przewodników turystycznych poziom restrykcyjności w Hiszpanii przewyższa średnią ważoną dla Unii. W przypadku rzeczników patentowych i prawników jest niższy od średniej unijnej, mimo że dostęp do zawodu prawnika jest w Hiszpanii bardziej ograniczony niż w przypadku dowolnego innego zawodu. Wciąż nie przyjęto projektu ustawy o usługach świadczonych w ramach wolnych zawodów, przewidującej między innymi racjonalizację członkostwa w stowarzyszeniach zawodowych. Reforma ta miała również na celu zwiększenie przejrzystości i zakresów odpowiedzialności organów zawodowych, otwarcie czynności zastrzeżonych bez uzasadnionej podstawy i zabezpieczenie jedności rynku w zakresie dostępu do wolnych zawodów i ich wykonywania w Hiszpanii.
- (18) W ramach europejskiego semestru 2017 Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Hiszpanii i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym za 2017 r. Oceniała również program stabilności na 2017 r. i krajowy program reform na 2017 r., a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Hiszpanii w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki fiskalnej i społeczno-gospodarczej w Hiszpanii, ale także ich zgodność z unijnymi przepisami i wytycznymi, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez zapewnienie na poziomie unijnym wkładu w przyszłe decyzje krajowe.
- (19) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności na 2017 r., a jej opinia⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zamieszczonym poniżej zaleceniu 1.
- (20) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform na 2017 r. i program stabilności na 2017 r. Zalecenia Rady wydane na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–3 poniżej,

NINIEJSZYM ZALECA Hiszpanii podjęcie w latach 2017 i 2018 działań mających na celu:

1. Zapewnienie przestrzegania decyzji Rady z dnia 8 sierpnia 2016 r., w tym przestrzegania środków mających na celu wzmocnienie ram budżetowych oraz ram zamówień publicznych. Przeprowadzenie kompleksowego przeglądu wydatków w celu określenia obszarów, w których potencjalnie można zwiększyć efektywność wydatków.
2. Zwiększenie koordynacji pomiędzy regionalnymi służbami zatrudnienia, służbami socjalnymi i pracodawcami w celu lepszego reagowania na potrzeby osób poszukujących pracy i potrzeby pracodawców. Podjęcie działań mających na celu wspieranie zatrudniania na podstawie umowy na czas nieokreślony. Ograniczenie regionalnych luk i rozbieżności w programach gwarantowanego dochodu oraz zwiększenie wsparcia dla rodzin, w tym poprawę dostępu do dobrej jakości opieki nad dziećmi. Lepsze dostosowanie szkolnictwa wyższego do potrzeb rynku pracy. Wyrównanie regionalnych różnic w wynikach nauczania, w szczególności poprzez lepsze doskonalenie zawodowe nauczycieli i wsparcie poszczególnych uczniów.
3. Zapewnienie odpowiednich i trwałych inwestycji w badania i innowacje oraz wzmocnienie zarządzania w tej dziedzinie na wszystkich szczeblach administracji rządowej. Zapewnienie gruntownego i terminowego wdrożenia ustawy o jedności rynku w odniesieniu do obowiązujących i planowanych rozwiązań legislacyjnych.

Sporządzono w Brukseli dnia 11 lipca 2017 r.

W imieniu Rady

T. TÕNISTE

Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.